

Remissvar: SOU 2025:61 – Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt

Från: Adopterade Koreaners Förening (AKF Sweden och AKF Göteborg)

Datum: 2025-10-06

Om föreningen

Adopterade Koreaners Förening (AKF) är en ideell och opolitisk förening som arbetar för att främja gemenskap, erfarenhetsutbyte och stöd mellan adopterade från Korea som bor i Sverige. Föreningen har funnits sedan 1986 och drivs av och för adopterade.

1. Sammanfattande synpunkter

AKF välkomnar det omfattande betänkandet SOU 2025:61 – Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt. Vi ser det som ett viktigt och nödvändigt steg för att granska historiska brister, stärka rättssäkerheten och förbättra strukturer för framtida adoptioner. Vi betonar att det är viktigt att de förslag som nu läggs fram blir förankrade hos adopterade själva och omsätts i praktiken med långsiktig hållbarhet.

2. Våra erfarenheter som adopterade

Våra medlemmar har upplevt många av de problem som betänkandet själv redogör för: svårigheter att få tillgång till ursprungsinformation, brister i stöd under olika livsskeden och att strukturer för ansvar och dokumenthantering inte alltid fungerat. Dessa erfarenheter visar på behovet av att betänkandet inte bara anger ambitioner utan konkretiserar hur de ska genomföras.

3. Kommentarer till centrala delar i betänkandet

3.1. Definition och granskning av oegentligheter (kapitel 2)

Det är positivt att utredningen tydliggör att både olaglig och oetisk praxis ska granskas, inte bara strikt juridiska överträdelser. Vi vill att AKF involveras i den fortsatta definitionen och granskningen av oegentligheter – exempelvis genom att ge möjlighet för adopterade att lämna vittnesmål eller påverka vilka praxis som betraktas som kritiska.

3.2. Historiska adoptioner och ansvar

AKF anser att betänkandet bör specificera hur man kommer att nå ut till de som berörs av historiska oegentligheter – inte minst de adopterade – med erbjudanden om stöd, upplysning och eventuella rättsliga prövningar. Det bör framgå hur man ska kommunicera resultatet av granskningen och vi vill att AKF ges möjlighet att delta i referensgrupper eller samrådsforum kring historisk granskning och efterforskning.

3.3. Tillgång till ursprungsinformation och dokument

Vi stödjer förslaget att staten ska etablera tydliga rutiner och institutionella ansvarsroller för att underlätta tillgången till ursprungsinformation. Det behöver anges konkreta tidsramar för handläggning av förfrågningar, särskilt i fall där dokument finns i utlandet. Det är viktigt att det finns en central funktion som fungerar som kontaktpunkt och vägledare för adopterade som söker sina handlingar.

3.4. Behovet av adoptionsspecifikt stöd

AKF betonar att efteradoptionsstöd måste vara livslångt och inte begränsat till barndomstid. Många frågor kring identitet, ursprung och tillhörighet kan uppkomma senare i livet. Utformning av stöd måste göras i dialog med adopterade och vi föreslår att betänkandet preciserar vilka stödformer som avses samt hur dessa ska fördelas geografiskt i landet.

3.5. Övergripande principer, ansvar och förslag till förändringar

Betänkandet betonar vikten av att barnets rättigheter, konventionsåtaganden och rättssäkerhet ska genomsyra hela adoptionssystemet. AKF vill att man i betänkandet tydligt anger att adopterade ska ha delaktighet och inflytande i framtida reformer, med representation i arbetsgrupper och uppföljningsmekanismer. Vi föreslår att betänkandet innehåller en tydlig ansvarsfördelning mellan stat, myndigheter och kommuner samt att ansvaret för uppföljning och utvärdering synliggörs.

4. Avslutande kommentar

Vi ser SOU 2025:61 som en tungt vägande utgångspunkt för framtida reformer inom internationell adoption i Sverige. För att förslagen verkligen ska materialiseras i praktiken krävs att de kompletteras med tydliga genomförandestrategier, delaktighet från adopterade själva och ansvarstagande institutioner. AKF står gärna till förfogande för samråd eller medverkan i den fortsatta processen.

Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter och framhåller att detta remissvar bygger på medlemmars erfarenheter och perspektiv.

Kontaktperson

Namn: Veronica Son

E-post: adopterade.koreaners.forening@gmail.com

Telefon: 0735001947